

Wijze verhalen en historische feiten: van schepping tot Pasen

In de Bijbel kun je verhalen vinden met wijze levenslessen. Kaïn komt niet uit een spiraal van jaloezie – en vermoordt zijn broer. Maar is dat nu ook echt gebeurd? Of doet dat er niet toe, als je de ‘les’ maar leert?

In wat je in de Bijbel aantreft zit veel verschil. De ene keer gaat het duidelijk om geschiedenis van de Joden (Israëlieten, Israëli's). Zoals over grote groepen Israëli's die eeuwen vóór Christus gedeporteerd werden, afgevoerd, weg van hun grondgebied rond Jeruzalem en Sichem (nu Nablus). Naar wat nu Irak heet. Bij andere verhalen gaat het veel meer om het verhaal zelf, zoals bij Job. Job verloor zijn kinderen en

werd zelf doodziek. De rest van het boek “Job” bevat vooral discussies of God op zo’n manier mensen straft wanneer ze niet deugen. Job gelooft daar niks van. En God blijkt Job gelijk te geven.

Ten minste twee keer wordt het extra spannend of iets nu “echt zo gebeurd is” of niet. Ik begin met het feest dat we net gevierd hebben: Pasen. Jezus die uit zijn graf gekomen is. De oudste vier evangelieboeken die we kennen, eindigen alle vier met getuigen die schrikken van wat ze niet verwachten: een weggerolde afsluitsteen, en een verdwenen lijk. Nog ouder is een brief van christen-hater Paulus. Toen hij toch christen was geworden, deed hij moeite om Grieken in Athene en later in Korinthe te overtuigen dat Jezus werkelijk geen dode meer is, maar weer levend is geworden. In Athene lachten de meeste omstanders hem uit. Aan Korinthiërs moest hij erop terugkomen in een brief (zie 1 Korintiërs 15). Ja, Jezus zelf, de Levende, zij het met een opvallend nieuw lichaam. Bij dat lege graf van Jezus maakt het nogal uit of het echt gebeurd is. Sterker: wie Jezus serieus wil nemen, zal ook zijn *daadwerkelijke* overwinning op de dood serieus moeten nemen. Hoe lastig dat in die tijd ook was. En nog altijd is. Noem jezelf anders liever geen christen, hoe goed je verder ook probeert te leven. Jezus blijkt *Christus* Jezus, Messias, Verlosser, *omdat Hij de dood te sterk bleek*. Bij het begin van de Bijbel, Genesis 1, is het ook meteen spannend. Kon God de wereld in 6 dagen scheppen? Tja, God is Gód toch?! En toch kun je Genesis 1 over de schepping van de wereld niet goed lezen alsof het net zulke geschiedenis vertelt als over die Joden die uit hun land werden gedeporteerd. En al helemaal niet alsof het een wetenschappelijk rapport biedt hoe alles is ontstaan. Nee, expres in een poëtische stijl krijgt God hier een staatsieportret, als Koning-Bouwmeester. Hij maakt enorme ruimtes, met licht, lucht, water en aarde. Daarna hangt Hij lampen aan het plafond, en op de grond komt groene vloerbedekking. En dan mogen in die enorme ruimtes vogels gaan vliegen, vissen zwemmen, en dieren en mensen lopen. Met groot gezag geeft deze Koning gewoon wat bevelen. En dan gebeurt het. Zo creëert deze Koning zijn eigen grootse land en inwoners. Wie nu denkt dat ik de Bijbel niet serieus neem, mag het zeggen. Maar de vraag is: raak ik onder de indruk? Van zo’n Schepper? Met zo’n macht over de dood? Van scherpe woorden hoe wij mensen zijn (Kaïn en Abel). Dat deze sterke God juist een zwak heeft voor de zwakke. Dat je theologische theorie-tjes hoe streng Hij is soms moet wantrouwen (Job). En dat Hij met een apart volk *daadwerkelijk* in zee ging: de Joden. De Bijbel is een schatkamer vol woorden. Soms zijn het de woorden zelf die al vol betekenis zijn; en soms gaan de woorden over *feiten* die vol betekenis zijn.